

<http://www.luju.ro/cadoul-otravit-pentru-inculpatii-arestati-si-achitati-definitiv-ministerul-justitiei-exclude-dintre-beneficiarii-de-daune-morale-inculpatii-retinuti-si-arestati-preventiv-care-au-primit-clasare-sau-achitare-pe-dezincriminarea-faptei-mj-a-pus-in-dezbatere>

CADOU L OTRAVIT PENTRU INCULPATII ARESTATI SI ACHITATI DEFINITIV – Ministerul Justitiei exclude dintre beneficiarii de daune morale inculpatii retinuti si arestati preventiv care au primit clasare sau achitare pe dezincriminarea faptei. MJ a pus in dezbatere publica proiectul de modificare a CPP, inclusiv a art. 539, desfiintat de CCR pe motiv ca ii impiedica pe arestatii achitati definitiv sa obtina despagubiri. Proiectul prevede despagubiri si pentru cei interceptati nelegal (Documente)

Scris de Valentin BUSUIOC | Data: 05.09.2021 13:23

In spatele bruiajului creat de scandalul revocarii lui **Stelian Ion (foto)** din functia de ministru al Justitiei, ministerul de resort a lansat in dezbatere publica joi, 2 septembrie 2021 (in ultima zi de mandat al lui „DJ Stelica”), un proiect de lege menit sa modifice peste 66 de pasaje din Codul de procedura penala.

In esenta, este vorba despre armonizarea actului normativ cu valul de decizii prin care Curtea Constitutionala a ciuruit Codul de procedura penala. De exemplu: inculpatul va putea fi pus sub controlul judiciar timp de maximum 5 ani in tot procesul penal (deci nu maximum 5 ani doar pana la judecarea cauzei in prima instanta, cum este actuala forma a art. 215/1 alin. 8), iar categoria nulitatilor absolute se va imbogati cu nulitatea atrasa de competenta materiala si competenta dupa calitatea persoanei a organului de urmarire penala (viitoarea litera b/1 din art. 281 alin. 1 CPP).

Dar ceea ce ne intereseaza in mod particular este **armonizarea articolului 539 CPP cu rasunatoarea Decizie**

136/2021, prin care Curtea Constitutionala a stabilit ca trebuie despagubiti inculpatii arestati, apoi achitati definitiv. Si nu doar cei **arestati nelegal** (adica unde nu s-a respectat procedura legala), ci si cei **arestati injust** (adica unde s-a respectat procedura, dar inculpatii au sfarsit prin a fi achitati definitiv).

Lumea Justitiei a prezentat la momentul respectiv motivarea Deciziei CCR 136/2021 ([click aici pentru a citi](#)). Daca aveti curiozitatea sa o recititi, veti vedea ca nicaieri Curtea Constitutionala nu vorbeste despre **exceptarea de la despagubiri a inculpatilor care au primit achitare sau clasare definitiva ca urmare a dezincriminarii faptei savarsite**. Or, tocmai acest mar otravit este introdus de catre Ministerul Justitiei in proiectul de modificare a Codului de procedura penala. **MJ nu se oboseste sa explice aceasta scandaloasa manevra, dupa cum va puteti convinge singuri citind expunerea de motive anexata la final. Totusi ne amintim ca foarte multe dintre achitari au venit ca urmare a Deciziei CCR pe abuz in serviciu, decizie care in foarte multe cazuri a fost considerata drept o dezincriminare a faptei de abuz in serviciu. Or, daca proiectul de lege va trece in forma propusa de MJ sute, daca nu mii de romani retinuti, arestati si trimisi in judecata pentru acuzatia de abuz in serviciu si apoi achitati definitiv vor fi exceptati de la plata daunelor.** Cine stie, poate chiar asta se urmareste.

Iata mai intai textul actual al art. 539 CPP (declarat neconstitucional la nivelul ambelor alineate):

„Dreptul la repararea pagubei in cazul privarii nelegale de libertate

- (1) *Are dreptul la repararea pagubei si persoana care, in cursul procesului penal, a fost privata nelegal de libertate.*
- (2) *Privarea nelegala de libertate trebuie sa fie stabilita, dupa caz, prin ordonanta a procurorului, prin incheierea definitiva a judecatorului de drepturi si libertati sau a judecatorului de camera preliminara, precum si prin incheierea definitiva sau hotararea definitiva a instantei de judecata investita cu judecarea cauzei”.*

Prezentam si textul art. 539 CPP pe care il propune Ministerul Justitiei:

„Dreptul la repararea pagubei in cazul privarii nelegale sau injuste de libertate

- (1) *Are dreptul la repararea pagubei si persoana fata de care, in cursul procesului penal, s-a dispus o masura preventiva privativa de libertate, daca:*
 - a) *masura a fost constatata ca nelegala;*
 - b) *pentru infractiunea care a justificat luarea masurii s-a dispus in temeiul art. 16 alin. (1) lit. a) – d) clasarea sau achitarea, **cu exceptia cazului in care solutia s-a dispus ca urmare a dezincriminarii faptei savarsite.***
- (2) *Situatiile prevazute la alin. (1) se dovedesc prin ordonanta procurorului de revocare a masurii retinerii ori de clasare, prin incheierea definitiva a judecatorului de drepturi si libertati, a judecatorului de camera preliminara ori a instantei de judecata, de revocare a masurii preventive privative de libertate ori prin care s-a constat incetarea de drept a acesteia, sau, dupa caz, prin hotararea definitiva de achitare.*
- (3) *In situatia prevazuta la alin. (1) lit. b) persoana nu este indreptatita sa ceara repararea de catre stat a pagubei suferite daca, prin declaratii mincinoase ori in orice alt fel, au determinat luarea masurii preventive privative de libertate, in afara cazurilor in care a fost obligata sa procedeze astfel”.*

Nu excludem ca pasajul subliniat sa fie declarat neconstitucional, in ipoteza in care noua forma a articolului 539 Cod procedura penala va trece neschimbata de Parlament.

Despagubiri si pentru interceptatii nelegal

Imediat dupa art. 539 CPP, Ministerul Justitiei propune introducerea art. 539/1, cu urmatorul continut:

„Dreptul la repararea pagubei in cazul masurilor de supraveghere tehnica dispuse nelegal

- (1) *Persoana fata de care s-a dispus, confirmat, prelungit ori, dupa caz, s-a pus in executare in mod nelegal o masura de supraveghere tehnica are dreptul la despagubiri pentru prejudiciul produs prin aceasta masura.*
- (2) *Caracterul nelegal al masurii de supraveghere tehnica se stabileste prin incheierea prevazuta la art. 1451 alin. (8) lit. b) sau, dupa caz, prin incheierea definitiva a judecatorului de camera preliminara pronuntata in temeiul art. 341 alin. (7) pct. 2 sau al art. 345 alin. (2)”.*

Acest nou articol isi are originea in Decizia 244/2017 (disponibila facand [click aici](#)), prin care Curtea Constitutionala a Romaniei a declarat neconstitucionala „solutia legislativa cuprinsa in dispozitiile art.145 din Codul

de procedura penala, care nu permite contestarea legalitatii masurii supravegherii tehnice de catre persoana vizata de aceasta, care nu are calitatea de inculpat”.

In aceeasi decizie, CCR a subliniat ca „eficienta caii de atac exercitate impotriva masurilor de supraveghere tehnica se analizeaza in functie de posibilitatea petentului de a solicita, pe de o parte, declararea interceptarii ca nelegala, iar, pe de alta parte, acordarea de despagubiri pentru ingerinta suferita”.

Incheiem, oferindu-va o tema de reflectie: sigur ca problema de mai sus legata de interceptari se refera strict la legalitatea lor (deci la procedura), nu si la justetea lor. Altfel spus: ce se va intampla cu inculpatii achitati definitiv, care vor cere despagubiri pentru ingerinta statului in viata lor privata, ingerinta manifestata prin interceptarile care s-au dovedit inutile, prin achitarea definitiva? Va pronunta Curtea Constitutionala o noua decizie, in oglinda cu cea referitoare la arestatii achitati definitiv?

-

[* Cititi aici proiectul de modificare a CPP](#)

[* Cititi aici expunerea de motive](#)